

ako gdje i teku površinom, brzo se na kraju polja izgube u ponorima. Takve su ponornice: Gacka, Lika, Kriški potok u Senjskoj Drazi, potoci na Štirovači i dr. Zrmanja je jedina rijeka, koja teče površinom od izvora nad Vrelom, pa sve do utoka u Novigradsko more. Rijetki su izvori dobre pitke vode na Velebitu, koji ne presušuju, dočim ima velik broj presušnih vrela.

Što se tiče podneblja, uglavnom se razlikuju dva sasvim oprečna klimatska pojasa: kopneni i primorski. U kopnenom je pojasu podneblje oporo, zima je duga i oštra, s mnogo snijega, koji se n. pr. u Nadgorju drži sve do u ljetne mjesece. Ljeto je kratko i vruće, s velikim razlikama danje i noćne temperature: danju je velika žega, a noću studen s obiljem rose, a pred zoru pada mrz. U jesen i proljeće ima mnogo kiše, a s rana proljeća ima jakih mrazova, dok se naprotiv ljeti dešava, da po 2—3 mjeseca nema kiše. Iznad 1000 m je područje zajedničko za oba pojasa (Nadgorje). Tu se snijeg drži sve do ljetnih mjeseci, tako da se u aprilu može čovjek skijati, a nakon 2—3 sata hoda stiže u Primorje da se kupi u moru. Ovo je kontrast, kao što ga možda u ovo godišnje doba nema nijedna zemlja na svijetu. Primorski pojas seže u visini od 300 do 1000 m. Ljeto je dugo, suho, a proljeće i jesen blaga. Zimi pada snijeg s kišom, da se u proljeću otopi. Najobičniji su i najjači vjetrovi bura i jugo. Bura je suh vjetar i donosi uvijek vedro vrijeme, a jugo vlažan i redovito donosi oborine.

Kako je konfiguracija velebitskoga tla raznolika, tako se ovdje i život raznoliko razvijao: do bujnih livada košanica nižu se puste kamenare, na divlje prašume pitomi gajevi, duboke provalije, vrletni kamenjaci i kukovi, pećine, ponori, vododori, sniježnici itd., a između njih tu i tamo oranica. Velebitsko je gorje posljednje sklonište nekih vrsta životinja, koje se klone čovjeka: tu su suri orlovi, sove ušare, tetrijebovi gluhan, vukovi, čaglj, medvjedi. Nekada je tu stanovao i jelen, ali je sada potpuno izumro. Od bilja su najčešći: hrast, grab, jasen, javor i planinski bor.

Velebit

*Učjak i
Krajačeva kuća
Učjak
et le chalet alpin
»Krajač«
Učjak
u. das Schutzhaus
»Krajač«*